

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА 1

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Інформатика)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Інформатика
Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти за спеціальністю «Середня освіта (Інформатика)»
Форма навчання	Денна
Розробник (викладач)	Собчук Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Електронна адреса викладача: Sobchuk.Oksana@vnu.edu.ua Телефон: 050-339-74-00
Семестр, курс	IV курс, VII семестр
Кількість годин/кредитів	Загальний обсяг: 6 кредитів / 180 годин Консультації: 10 год. Самостійна робота: 170 год.
Форма контролю	Залік
Терміни практики	Згідно навчального плану, IV курс, VII семестр, протягом 5 тижнів (11-15 тижні)
Мова навчання	українська
Анотація практики	Педагогічна практика є важливим обов'язковим компонентом циклу професійної підготовки освітньо-професійної програми Середня освіта. Інформатика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика). Педагогічну практику здобувачі освіти проходять впродовж п'яти тижнів у VII семестрі з відривом від навчального процесу після того, як отримали фундаментальні фахові, психолого-педагогічні та соціально-гуманітарні знання. За час проходження педагогічної практики вони набувають практичного досвіду педагогічної діяльності як вчителі інформатики та класні керівники, проводячи навчальні заняття в 5-9 класах. Педагогічна практика проходить на базі закладів загальної середньої освіти міста Луцька, Волинської, Рівненської, Львівської областей, з якими Волинський національний університет імені Лесі Українки має укладені договори щодо проведення практик. Здобувачі освіти у разі їх працевлаштування за фахом та при наявності відповідних підтверджуючих документів можуть, обирати базу практики за основним місцем роботи.
Пререквізити	«Педагогіка», «Психологія». «Методика навчання інформатики», «Практикум зі шкільного курсу інформатики», «Інклюзивна освіта»,

	<p>«Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу», «STEM-технології в інформатичній освітній галузі», «Психолого-педагогічна практика», «Практика з розробки електронних дидактичних ресурсів з інформатики», а також «Програмування», «Архітектура обчислювальних систем», «Комп'ютерна графіка та мультимедійна продукція», «Бази даних», «Системне, прикладне програмне забезпечення та хмарні технології в освіті» та інші освітні компоненти циклу професійної підготовки, які формують систему фахових знань.</p>
<p>Постреквізити</p>	<p>Набуті знання і вміння будуть використані при написанні курсової роботи з методики навчання інформатики, вдосконалюватимуться під час проходження в VIII семестрі педагогічної практики в 10-11 класах закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти, дозволять підготуватись до атестаційного іспиту.</p>
<p>Мета практики</p>	<p>Метою педагогічної практики є підготовка здобувачів освіти до реалізації професійних функцій (комунікативно-навчальної, розвиваючої, виховної, естетичної, конструктивно-плануючої, організаторської) вчителя інформатики, забезпечуючи їх необхідними знаннями та вміннями організації освітнього процесу в закладах середньої освіти з теорії та практики викладання інформатики, розвиваючи методичні вміння та вміння самостійного методичного дослідження.</p> <p>Основними завданнями педагогічної практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з сучасним станом організації освітньо-виховної роботи у школі, передовим педагогічним досвідом; - формування та розвиток професійних навичок та вмінь: <ul style="list-style-type: none"> ▪ формування уміння проводити уроки з використанням сучасних методів та прийомів навчально-пізнавальної діяльності; ▪ розвиток уміння здійснювати виховну роботу; ▪ формування вміння проводити науково-дослідну роботу; - виховання стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті; - розвиток уміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз і об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності; - вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності. <p>У результаті проходження практики здобувачі освіти повинні володіти такими компетентностями:</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p>

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, виявляти та утверджувати національно-культурну ідентичність, реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства; утверджувати цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проектування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів/здобувачів освіти.

ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів/здобувачів освіти ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати контроль і об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів оцінюванню та самооцінюванню.

ФК6. Здатність до формування колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів/здобувачів освіти до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями/здобувачами освіти в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її

	<p>результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>ПК1. Здатність використовувати знання наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів сучасної інформатики у практиці навчання інформатики.</p> <p>ПК6. Здатність розв'язувати задачі різного рівня складності з курсу інформатики закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти, аналізувати та оцінювати ефективність розв'язку та формувати відповідні вміння в учнів/здобувачів освіти.</p> <p>ПК7. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми, успішне виконання завдань педагогічної практики дозволяє отримати такі результати:</p> <p>РН1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів/здобувачів освіти.</p> <p>РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.</p> <p>РН3. Визначати освітні цілі, планувати та проектувати навчальний процес на основі компетентнісного підходу з урахуванням освітніх потреб учнів; класифікувати форми, методи та засоби навчання предмета.</p> <p>РН4. Добирати та застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування ключових і предметних компетентностей учнів/здобувачів освіти; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>РН5. Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках/заняттях і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів/здобувачів освіти, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>РН6. Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями/здобувачами освіти та батьками (особами, які виконують їхні функції).</p> <p>РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.</p> <p>РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.</p> <p>РН10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p> <p>РН11. Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності, поваги й толерантності у полікультурному суспільстві.</p> <p>РН12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати,</p>

здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН1. Визначати структуру предметної галузі інформатики, її місце в системі наук, визначати перспективи розвитку інформатики та інформаційних технологій, їхнє суспільне значення.

ПРН2. Знати та розуміти фізичні, логічні та математичні основи інформаційних технологій.

ПРН7. Аналізувати дидактичний потенціал електронних засобів навчання, приймати участь в організації дистанційного навчання з використанням систем його підтримки та електронних освітніх ресурсів.

ПРН9. Розв'язувати задачі курсу інформатики різного рівня складності, аналізувати та оцінювати ефективність розв'язку та формувати відповідні вміння в учнів/здобувачів освіти.

ПРН10. Добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Підготовчий	<p><i>Тривалість – 1-й та 2-й дні практики</i></p> <p>Напередодні практики проводиться настановча конференція, на якій здобувачів ознайомлюють із завданнями практики, розподілом за базами практики та керівниками від університету.</p> <p>Ознайомлення з програмою практики, її метою та основними завданнями</p> <p>Знайомство із закладом освіти, бесіди з керівниками закладу, розподіл за класами; знайомство із вчителями, класними керівниками, організатором учнівської молоді.</p> <p>Ознайомлення з розкладом уроків у закріпленому класі, тематичним плануванням вчителя інформатики, планом виховної роботи класного керівника.</p> <p>Складання і затвердження плану роботи здобувача-практиканта</p>
	<p><i>Тривалість – 3-5-й дні практики</i></p> <p>Практикант</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомиться із організаційною структурою закладу освіти; статутом закладу, де визначені мета і основні завдання, організаційно-правові засади діяльності й організації навчально-виховного процесу; - вивчає навчальні плани та аналізує програми з інформатики; отримує уміння і навички розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни, складати тематичний план серії уроків; уміння розробляти тестові завдання; складати контрольні завдання та запитання відповідно до теми уроку; - складає індивідуальний план роботи на весь період педагогічної практики; - відвідує уроки вчителів, опановує основні педагогічні прийоми та методи подання навчального матеріалу; уміння використовувати відведений час для пояснення основних аспектів запропонованих тем; уміння будувати відносини з учнями; - відвідує позакласні заходи, складає план позакласної роботи;

Основний	<p style="text-align: center;">Тривалість – від 2-го тижня до закінчення практики</p> <p>Практикант</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно проводить уроки з інформатики (не менше 4 уроків) різних типів із застосуванням різноманітних методів і використання різних форм організації навчальних занять); отримує практичні навички педагогічного досвіду; уміння поєднання теорії з практикою; навички оцінювання знань учнів; уміння виявляти ініціативу; навички раціональної поведінки в стосунках з учнями; - відвідує та бере участь в обговоренні уроків, проведених студентами практикантами (не менше трьох); - бере участь в роботі предметного гуртка в школі; - проводить виховну роботу відповідно до плану класного керівника (за час педагогічної практики здобувач освіти готує та проводить щонайменше один позакласний захід); - проводить індивідуальну виховну роботу з учнями. - виконує індивідуальні творчі завдання (збирання, узагальнення та систематизація теоретичного та практичного матеріалу для написання курсової роботи з методики навчання інформатики). <p>Здобувачі освіти під час практики ведуть комплексний щоденник виробничих практик, в якому записують відомості про всю роботу: навчальну, виховну, методичну, суспільно-корисну, свої спостереження, обговорення уроків, відомості про позакласну роботу.</p> <p style="text-align: center;">Щоденник використовується при написанні звіту за роботу, виконану під час практики.</p>
Підсумковий	<p style="text-align: center;">Тривалість – останній тиждень практики та по її завершенні</p> <p>Оформлення документації та звіту про проходження практики Участь у підсумковій конференції</p>

До **початку практики** здобувачі освіти одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки від керівника практики від вищого навчального закладу, необхідні документи (щоденник та індивідуальне завдання тощо), інформацію про систему звітності з практик, прийняту на кафедрі. Прибувши на базу практики студенти повинні подати керівникові бази (освітньої організації) направлення на практику, щоденник, дотримуватись прийнятого на базі практики режиму та регламенту роботи, правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки з обов'язковим проходженням інструктажів.

Політика практики

Здобувачам освіти, які на момент проходження практики працевлаштовані у закладах освіти, пропонується в якості бази проходження педагогічної практики установи, організації за основним місцем роботи.

Практикант виконує в повному обсязі всі види робіт, які передбачені змістом і програмою педагогічної практики, сумлінно готується до кожного уроку(заняття) та проведення різноманітних позакласних занять; напередодні проведення уроку затверджує план-конспект уроку у методиста або вчителя-предметника. При підготовці до уроку практикант може отримати консультації у методиста або у факультетського керівника практики у визначений для цього час.

Практикант є для учнів зразком дисциплінованості, організованості, ввічливості й працьовитості. У період практики зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього

розпорядку навчального закладу, дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виконувати розпорядження адміністрації і керівників практики, знаходитися на робочому місці вчителя протягом робочого дня.

У випадку невиконання розпоряджень і вимог, пред'явлених до практиканта, він може бути відкликаний з практики, після чого розглядається питання про подальше перебування його в університеті.

Після закінчення терміну педагогічної практики здобувачі освіти повинні своєчасно подати необхідну документацію.

Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. Загальна організація та контроль за проведенням педагогічної практики в освітній організації здійснює керівник практики від ВНЗ. Виконання програм практик здійснюється відповідно до складеного студентом та затвердженого керівником практики від університету індивідуальним планом практики, який включає етапність та термін виконання завдань практики.

Індивідуальний план заноситься в щоденник практики студентом і хід його виконання контролюється як керівником від вищого навчального закладу, так і керівником від закладу освіти – бази практики. За результатами проходження практики керівником від бази практики складається характеристика-відгук на студента.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну педагогічної практики практиканти подають керівнику письмові матеріали за результатами виконання обраних і узгоджених із керівником практики завдань:

- письмовий звіт про виконання індивідуального плану педагогічної практики оформляється кожним студентом окремо згідно наданої схеми;
- заповнений щоденник практики, підписаний керівником від бази практики та керівником закладу освіти;
- повний конспект двох уроків з інформатики з використаними дидактичними матеріалами;
- аналіз відвіданого уроку студента-практиканта;
- конспект проведеного позакласного заходу;
- психолого-педагогічну характеристику учня;
- звіт про проведення заходу з професійної орієнтації учнів

Після закінчення педагогічної практики проводиться підсумкова конференція, на якій здобувачі звітують про виконану роботу, керівниками здійснюється аналіз якості виконання завдань практики й оформлення звітної документації, повідомляються остаточні оцінки. Остаточні підсумки практики підводяться у процесі складання заліку з наступним розподілом балів:

<i>Види робіт</i>	<i>Кількість балів (максимальна)</i>
Особистісні характеристики студента (дисциплінованість під час проходження практики, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість відповідальність, інноваційність тощо).	10 балів
Підготовка та проведення двох залікових уроків з інформатики	20 балів
Конспекти залікових уроків з інформатики	10 балів
Аналіз залікового уроку студента-практиканта	10 балів
Зміст і виконання студентами індивідуальних творчих завдань (збирання, узагальнення та систематизація практичного матеріалу для написання курсової роботи).	10 балів
Зміст і проведення залікового виховного заходу.	10 балів

Психолого-педагогічна характеристика учня	10 балів
Зміст щоденника та письмового звіту з педагогічної практики.	10 балів
Захист звіту практики	10 балів
Максимальна оцінка за педагогічну практику	100 балів

За результатами педпрактики в школі і наявністю необхідної документації студентам виставляється диференційована оцінка.

Здобувач освіти допускається до складання заліку з педагогічної практики у разі виконання програми практики в повному обсязі. Оцінка не виставляється у тому випадку, коли практикант не виконав одного або кількох завдань.

Комісія приймає залік впродовж перших семи днів після завершення практики. Оцінка за практику вноситься в залікову-екзаменаційну відомість та індивідуальний навчальний план студента.

У разі отримання негативної оцінки надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту та індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач відраховується з університету.

Можливе визнання результатів педагогічної практики шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті під час переведення здобувача освіти з іншого навчального закладу, під час поновлення на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом», тощо. Процес перезарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Рекомендована література

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року [Електронний ресурс]. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
4. «Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 29.06.2022 р. – схвалено Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки, Протокол № 8 від 28 червня 2022 року.

[Електронний ресурс]. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Положення_про_практику_ред.pdf

5. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ № 2736-20 від 23.12.2020 Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

6. Гайдай С., Собчук О. Сучасні вимоги до інформаційно-цифрової компетентності вчителів закладів загальної середньої освіти // Методологічні та методичні проблеми викладання у сучасному освітньому процесі. Матеріали XI науково-практичної конференції (24 листопада 2021р.). Луцьк, С. 18-21.

7. Красильник Ю. С. Організаційно-методичні засади педагогічної практики майбутніх магістрів педагогіки вищої школи. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2019. № 3. С. 119-123.

8. Мирончук Н.М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібн. Житомир, 2017. 52 с.

9. Освітянська Мережа України [Електронний ресурс]. URL: http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm

10. Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки [зб. наук. пр.]. Київ, 2020. 427 с.

11. Сучасна освіта в Україні Європейські орієнтири [Електронний ресурс]. URL: <http://osvita.pedagog.org.ua/>

Для інформаційної підтримки дисципліни в умовах дистанційного та змішаного навчання реалізовано електронний ресурс в середовищі Moodle за посиланням: <http://cs.vnu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=118>

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Світлана ЯЦЮК

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
загальної математики та методики навчання інформатики**

протокол № 2 від 15 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Марія ХОМЯК